

Og sluttelig: når fædrene ikke sparede nogen møje eller noget offer for at give kirkegården det rette hegn, bør heller ikke vi gøre det. Alt det, der har med kirken at gøre, og det har jo kirkegården, bør vi omfatte med vor varmeste kærlighed. Men kærligheden er intet værd, dersom den ikke kan ofre for det, den holder af!

Redaktionen skal tilføje, at ovennævnte cirkulære er blevet til på grundlag af studier i marken, som vort medlem af hovedbestyrelsen, provst J. Exner har foretaget.

Cirkulære om fældning af træer ved kirker og på kirkegårde

(Til stiftsøvrighederne)

Fra nogle af de kongelige bygningsinspektører har ministeriet modtaget underretning om, at det gentagne gange er konstateret, at der er foretaget fældning af store og smukke træer ved kirkerne og på kirkegårdene, endogså blot med den begrundelse, at man ønsker at undgå arbejdet med fjernelse af nedfaldne blade. Bygningsinspektørerne har udtalt deres betænkelighed ved sådanne træfældninger, hvorved der gøres indgreb i karakteristiske træk i billedet omkring kirkerne.

Efter at ministeriet i denne anledning har brevvekslet med Danmarks Provsteforening, skal man herved anmode menighedsrådene om at vise varsomhed med hensyn til fremsættelse af forslag om fældning af træer ved kirkerne og på kirkegårdene. Man henviser i denne forbindelse — foruden til det ovenfor anførte — til bestemmelsen i § 2, stk. 4 i kongelig anordning af 20. april 1953 om kirkegårde, hvorefter kirkebestyrelsen bør våge over, at der ikke ved unødigt stærk indgribende ændringer af beplantningen på og ved kirkegården sker nogen skade i forhold til den betydning, som kirken og kirkegården har for det omgivende landskabs skønhed.

Man finder endvidere anledning til at indskærpe, at der i alle tilfælde kræves provstiudvalgets samtykke til fældning af de på kirkegården stående træer, samt at der, forinden der foretages indgreb i gammel træbestand i større omfang, yderligere kræves ministeriets godkendelse, jfr. ovennævnte anordnings § 7, stk. 1. Det fornødne antal eksemplarer af nærværende cirkulære vedlægges til omdeling blandt stiftets provstiudvalg og menighedsråd.

Kirkeministeriet, den 13. april 1962.

Bodil Koch.

| *A. Siersted.*

Træerne på landsby- kirkegårdene

*Hævearkitekt m. d. h.
TORBEN MICHELSEN*

Fig. 9.
*En ny træække er plantet
udenom kirkegården i en afstand af
ca. 12 m til afløsning
af den indre træække.
Bodilsker, Bornholms amt.
(foto T. M).*

Siden landsbykirkerne blev opført i middelalderen har de omkrænsende kirkegårde været meget trærige. Kirkerne blev ofte bygget på rydede tomter i lysninger i skoven, der dengang dækkede største delen af landet. Først efter udskiftningen i 1815 vendte billedet i landskabet sig: Kirkerne lå nu ikke mere i hvert sit rum i skoven; store dele af skovarealerne erstattedes af agerland og overdrev. Skoven „trak sig sammen“ i fritliggende klumper. Landsbykirkerne lå nu frit, ofte på bakketoppe og